

Hodnocení vysokých škol vzdělávajících učitele

www.kvalita.reformy-msmt.cz

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Osnova

- **Východiska zpracované metodiky**
- **Cíl**
- **Metodický postup**
- **Hlavní kritéria hodnocení**
- **Vybraná dílčí kritéria**
- **Závěrečné shrnutí**

Východiska

- **Analýza problémů VŠVU - studie Průzkum problematiky fakult vzdělávajících učitele (ACSA)**
- **Navrhovaný model komplexního hodnocení kvality ITV (KA3)**
- **Výsledky projektu QRAM**

Cíl předkládané metodiky

- Popsat proces vnitřního hodnocení VŠVU s ohledem na jejich specifika.
- vést ke zpracování sebehodnotící zprávy.
- Formulovat očekávání – ideální stav.
- Inspirovat.

Etapy procesu hodnocení

- **Jmenování manažera projektu hodnocení kvality VŠVU.**
- **Výběr hodnotitelů – ustanovení týmu pro vnitřní hodnocení kvality VŠVU.**
- **Příprava týmu hodnotitelů.**
- **Sběr dat a informací.**
- **Posouzení komplexnosti dat, jejich analýza.**
- **Zpracování Zprávy o vnitřním hodnocení kvality VŠVU.**
- **Předložení výsledné zprávy vedení instituce.**

Obsah zprávy o vnitřním hodnocení

- **Hlavní informace o VŠVU (model přípravy učitelů, základní informace o realizovaných studijních programech, které vedou k získání učitelské kvalifikace, respektive jsou koncipovány jako učitelské).**
- **Podrobná charakteristika činnosti –výsledek provedeného hodnocení kvality VŠVU (tj. souhrn zjištění, která se vztahují k naplnění formulovaných kritérií).**

Struktura metodiky - zprávy

- **název hlavního kritéria (1-3),**
- **definice hlavního kritéria (vyjadřuje podstatu kritéria),**
- **název dílčího kritéria,**
- **soubor otázek vyjadřujících, které skutečnosti lze v návaznosti na dílčí kritérium zjišťovat.**

Kritérium 1

Příprava a realizace studijních programů

- **Vysoká škola vzdělávající učitele připravuje a realizuje studijní programy založené na hloubkovém přístupu ke vzdělávání, motivující studenty k vykonávání učitelské profese a reagující na poznané a očekávané potřeby školské praxe.**

Kritérium 1

Příprava a realizace studijních programů

- **Motivovanost uchazečů a studentů ke studiu učitelství a k vykonávání učitelské profese,**
- **využití metodiky výstupů z učení a navazujících forem a metod výuky a učení a forem a metod hodnocení,**
- **reakce na potřeby školské praxe.**

Motivovanost - dílčí kritérium 1a

- **Vysoká škola vzdělávající učitele (VŠVU) má systém přijímacího řízení do navazujících studijních programů učitelství, který reflektuje odborné znalosti a dovednosti absolventů odpovídající výstupům z učení bakalářských studijních programů i v tzv. učitelských disciplínách.**
- Je součástí přijímacího řízení do navazujícího magisterského studia ověřování znalostí z pedagogických a psychologických disciplín?
- Je součástí přijímacího řízení do navazujícího magisterského studia posouzení motivace k vykonávání učitelské profese?
- Jsou vytvořeny specifické podmínky pro přijímání absolventů bakalářských studijních programů, kteří vykonávají učitelskou profesi jako nekvalifikovaní? Pokud ano, jaké?

Motivovanost – dílčí kritérium 1g

- **VŠVU má vytvořeny nástroje pro zjišťování, podporu a rozvíjení motivovanosti uchazečů o studium a studentů učitelství k vykonávání učitelské profese.**
- Je zjišťování motivovanosti k učitelské profesi součástí přijímacího řízení do všech typů programů učitelství (včetně programů celoživotního vzdělávání)?
- Jsou vytvořeny nástroje pro zvyšování motivovanosti k vykonávání učitelské profese v průběhu bakalářského studia?

Motivovanost – dílčí kritérium 1b

- **VŠVU ve spolupráci s daným regionem uplatňuje systém pedagogických praxí, který je propojen s výukou obecné a oborové didaktiky a pedagogicko-psychologických disciplín, je ověřována jeho funkčnost a efektivnost hodnocením dosažených výstupů z učení.**
- Absolvují všichni studenti učitelských oborů v průběhu studia řízenou pedagogickou praxí? V jakém rozsahu a v jakých formách?
- Jak je ve studijních plánech zajištěna logická návaznost pedagogické praxe, výuky oborových didaktik a pedagogicko-psychologických disciplín, a to z hlediska časové návaznosti, vzdělávacího obsahu a požadovaných výstupů z učení (kompetencí)?

Metodika výstupů z učení –1d

- **VŠVU má zpracovány studijní programy učitelství v souladu s národním kvalifikačním rámcem a standardem začínajícího učitele. Je uplatněna metodika výstupů z učení a na ně navazujících vyučovacích a hodnoticích metod, studijní zátěže vyjádřené v kreditech ECTS, a to při popisu všech součástí programu. Je vytvořen systém hodnocení míry naplňování výstupů z učení a účinnosti vyučovacích a hodnoticích metod.**
- V jakém rozsahu a hloubce (tj. na úrovni programů, oborů, modulů, jednotlivých předmětů) má VŠVU zpracovány popisy studijních programů s definovanými výstupy z učení v návaznosti na národní kvalifikační rámec?
- Jak VŠVU zajišťuje, aby formy a metody výuky a učení, formy a metody hodnocení byly voleny s ohledem na předem definované výstupy z učení?
- Kdo a jakým způsobem se podílí na hodnocení kvality skladby a obsahu studijních programů? Jsou do procesu zapojeny externí hodnotící subjekty (např. externí členové zkušebních komisí, členové vědeckých rad apod.)?

Reakce na potřeby školské praxe – dílčí kritérium 1e

- **VŠVU soustavně analyzuje údaje o kvalifikovanosti učitelů, zohledňuje potřeby regionu při tvorbě nabídky studijních programů, a to i při realizaci studia v kombinované formě.**
- Jakým způsobem monitoruje VŠVU situaci v oblasti kvalifikovanosti učitelů daného regionu? Provádí soustavnou analýzu zjištěných údajů?
- Jak vyhodnocuje VŠVU efektivitu a kvalitu studia v kombinovaných formách studia?

Reakce na potřeby školské praxe – dílčí kritérium 1e

- **VŠVU zajišťuje rozvoj diagnostických kompetencí v pregraduálním studiu, má do svých studijních plánů zařazený disciplíny orientované na problematiku hodnocení žáků a studentů. Cílem je rozvoj takové spolupráce se školami, aby bylo zajištěno získávání a rozvoj kompetencí v oblasti jak formativního, tak i sumativního hodnocení.**
- Je problematika diagnostických kompetencí zařazena do předmětů pedagogicko-psychologického základu pregraduálního studia? V jakém rozsahu a do kterých předmětů?

Kritérium 2

- **Celoživotní vzdělávání**
- **Vysoká škola vzdělávající učitele má vytvořen systém celoživotního vzdělávání učitelů, reagující na poznané a očekávané potřeby školské praxe.**

Kritérium 2

- **Celoživotní vzdělávání**
- **Rozsah a formy podílu na celoživotním vzdělávání učitelů.**
- **Podíl na adaptační fázi absolventů.**
- **Zajištění synergie akademické sféry a školské praxe.**
- **Podíl na rozvoji pedagogických kompetencí akademických pracovníků vysokých škol.**

Rozsah a formy podílu na celoživotním vzdělávání učitelů – dílčí kritérium 2a

- **V oblasti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků je VŠVU významným poskytovatelem programů celoživotního vzdělávání učitelů.**
- Má VŠVU zpracovanu nabídku programů v oblasti DVPP? V jakém rozsahu a v jaké obsahové skladbě? Jak provádí její marketing?
- Jsou do procesu hodnocení kvality, struktury a obsahu programů a kurzů celoživotního vzdělávání zapojeni jejich účastníci? Jakým způsobem?

Podíl na adaptační fázi absolventů – dílčí kritérium 2f

- **VŠVU ve spolupráci se zaměstnavateli nabízí a realizuje systém práce s absolventy, který přispívá k řešení adaptační fáze nastupujících učitelů. Využívá tohoto systému při přípravě studijních programů, jako zpětnou vazbu při jejich pravidelném hodnocení a při hodnocení kvality svých absolventů.**
- Jaký je rozsah, obsah a formy spolupráce (včetně poradenství) VŠVU s absolventy v tzv. adaptační fázi učitelství? Jak VŠVU zajišťuje vyhodnocování rozsahu a účinnosti této spolupráce?
- Jak VŠVU v průběhu studia získává své studenty pro zapojení do systému spolupráce s absolventy v adaptační fázi učitelství?

Rozvoj pedagogických kompetencí akademických pracovníků VŠ – 2d

- **VŠVU má vytvořen systém celoživotního vzdělávání zaměřený na zvyšování pedagogických kompetencí akademických pracovníků. Zajišťuje pedagogické vzdělávání vysokoškolských učitelů i z jiných vysokých škol.**
- Má VŠVU vytvořen systém celoživotního vzdělávání zaměřený na zvyšování pedagogických kompetencí akademických pracovníků?
- Za jakých podmínek a jakými formami umožňuje VŠVU pedagogické vzdělávání vysokoškolských učitelů z jiných vysokých škol (fakult)?
- Očekává VŠVU od svých akademických pracovníků průkaznou pedagogickou způsobilost a požaduje jejich účast v kurzech směřujících ke zvyšování pedagogických kompetencí?

Kritérium 3

- **Vztahy s praxí**
- **Vysoká škola vzdelávající učitele se aktivně zapojuje do vztahů s externími subjekty.**

Kritérium 3

- **Vztahy s praxí**
- **Formy a rozsah spolupráce se školskou praxí, a to na regionální i republikové úrovni.**

Formy a rozsah spolupráce – 3a

- **VŠVU má vytvořen funkční systém propojení s absolventy a jejich potenciálními zaměstnavateli. Využívá tohoto systému při přípravě studijních programů, jako zpětnou vazbu při jejich pravidelném hodnocení a při hodnocení kvality svých absolventů.**
- Podle kterých kritérií VŠVU vybírá své partnery ze školské praxe, např. potenciální zaměstnavatele, učitele, zřizovatele apod.?
- Jak VŠVU získává od svých partnerů informace o připravenosti svých absolventů, jak analyzuje a vyhodnocuje získaná data? Jak reaguje na kritické podněty? Jak vyhodnocuje účinnost přijatých opatření?
- Jak VŠVU spolupracuje s partnery při inovacích, respektive tvorbě studijních programů/oborů?

Formy a rozsah spolupráce – 3c

- **VŠVU se aktivně podílí na činnostech podporujících na základních a středních školách zájem další o studium.**
- Jakými formami a v jakém rozsahu spolupracuje VŠVU se základními a středními školami v oblasti zvyšování zájmu o studium?
- Jakými formami a v jakém rozsahu spolupracuje VŠVU s mimoškolními vzdělávacími institucemi v oblasti zvyšování zájmu o další studium?

Formy a rozsah spolupráce – 3e

- **VŠVU se výsledky své výzkumné činnosti podílí na tvorbě vzdělávací politiky státu.**
- Jak se VŠVU podílí na přípravě koncepčních materiálů v součinnosti s dalšími institucemi, např. s MŠMT; s reprezentací vysokých škol (Radou VŠ); s profesními organizacemi učitelství; odborovým svazem; nadacemi zabývajícími se vzděláváním apod.?
- Jakou formou a rozsahem se VŠVU zúčastňuje připomínkových řízení, návrhů úprav a doporučení k materiálům o vzdělávání (např. návrhy zákonů, standardy, metodiky apod.)?

Závěr

- **Shrnutí:**

- 3 kritéria
- 18 dílčích kritérií
- 79 otázek

- **Diverzifikace učitelského vzdělávání – různý podíl různých VŠVU.**

- **Závěr:**

- všechna kritéria nelze ve všech sledovaných aspektech naplnit na všech institucích,
- hodnotitelé posoudí, která z uvedených kritérií (dílčích kritérií) odpovídají jejich cílům ve vzdělávání učitelů, a na tato kritéria se ve svém hodnocení zaměří.

KVALITA

Děkuji za pozornost!

www.kvalita.reformy-msmt.cz

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ